

MEDENİ YASANIN İRDELENMESİ

Mehmet KARAGÖZ

1. GİRİŞ

Hukukun bir dalı olan Medeni Yasayı irdelemeden önce; hukukun toplum için neden gerekli olduğuna kısaca değinmek gerekir.

İlk bakışta hukukun hakim, savcı, avukat vb. kişiler için gerekli olduğu, bunların dışında kalan kişilerin hukukla ilgilerinin olamayacağı düşünülebilir. Tabi ki bu düşünce doğru değildir. Çünkü günlük yaşantımızda giriştiğimiz ilişkilerin büyük çoğunluğunu hukuk düzenler. Toplumsal hayatın bir düzen ve güven ortamı içerisinde akıp gitmesi için hukuk herkes için gerekli hatta zorunludur. Hukuk olmaksızın güven içerisinde yaşamak mümkün değildir.

Yaşamak için havaya olan ihtiyaç gibi, toplum yaşamında da hukuka ihtiyaç vardır. Bu anlamda hukuk; Hiç kimse tarafından bulandırılmadığı ve bir saldırı yapılmadığı sürece teneffüs ettiğimiz hava gibi görülmez ve tutulmaz, ancak kaybettiğimiz zaman değerinin farkına vardığımız sağlık gibi bir şeydir. Örneğin: Kişiliğimize veya malımıza bir saldırı yapılmadığı sürece hukukun varlığını ve gerekliliğini hissetmeyiz. Ancak aksi bir durum ile karşılaştığımız yani haksızlığa uğradığımız zaman hukukun varlığını ve gerekliliğini hatırlarız.

»Zonguldak Kadastro Müdürü

Hukuk kuralları objektiftir, geneldir, herkese hitap eder. Bu kurallara saygı gösterilmezse bazen kendiliğinden, bazen de ilgilinin istemi üzerine devlet duruma el koyar. Haksız olan tarafa hukuk kurallarını uygular.

Günümüz toplumlarında düzeni sağlayan kuralların en önemlisi ve en başta geleni hukuk kurallarıdır.

Bu bilgiler ışığında hukuk kurallarını şöyle tanımlayabiliriz: *"Toplum halinde yaşayan insanların birbirleriyle ve toplumla olan ilişkilerini düzenleyen ve uyulması kamu kudretiyle desteklenen sosyal kuralların bütünüdür. Bu kurallara uyulması Devlet tarafından teminat altına alınmıştır."*

2. MEDENİ HUKUK

Medeni Hukuk; kişilerin durumlarını, diğer kişi ve mallarla eşitlik esasına dayanan ilişkilerini düzenleyen özel hukukun en geniş dalıdır. Medeni "uygar" demektir. Hukukta dilinde Medeni Hukuk, "Yurttaşlar Hukuku" anlamındadır.

Türkiye Cumhuriyeti Medeni Hukukunu irdelemeden önce, Osmanlı İmparatorluğunun Hukukuna kısaca değinmek gerekir. Osmanlı Hukuku genel olarak İslam Dininin esaslarına dayanı-

yordu. Tazminattan sonra bazı önemli yasalar batıdan özellikle Fransa'dan alınmaya başlanmıştır. Bu yasalardan yararlanılarak hazırlanan "Mecelle" 1876 tarihinde tamamlanarak yürürlüğe konulmuştur. Mecelle'de borç ilişkileri, eşya hukuku ve hukuk usulüne ait bazı konular düzenlenmiştir. Mecelle, Osmanlı İmparatorluğunun eksik kalmış Medeni Yasası sayılabilir. Çünkü Medeni Hukukun önemli bölümlerinden olan Aile Hukuku ve Miras Hukukuna Mecelle'de yer verilmemiştir. Bunlar yine eski Fıkıh (İslam Hukuku) esasları içinde bırakılmıştır. Aile Hukukunun konulan olan evlenme, boşanma, vesalet ve miras işleri şeriat hükümlerine tabi olarak devam etmiştir. Eşya Hukukunun taşınmaz mallara ilişkin kısımları ise 1858 tarihli Arazi Kanunnamesi ile düzenlenmiştir.

Cumhuriyet kurulduktan sonra Osmanlı Hukukunun, toplumun ihtiyaçlarına cevap veremediği görülmüştür. Ülkede hukuk birliği oluşturmak, yeni ve batılı anlamda Medeni Yasaya sahip olmak için çalışmalara başlanmıştır. Ülkenin Medeni Yasa ihtiyacı iki şekilde karşılanabilirdi. Ya hukukçular tarafından Ülkenin özelliklerine uygun bir yasa hazırlanacak ya da batıda mevcut medeni yasalardan biri alınarak, bazı değişiklikler yapıldıktan sonra bünyeye uygun hale getirilecekti. Öncelikle 1. yöntem denendi. Ancak kanun hazırlama komisyonlarının çalışmaları başarılı olmadı. Bu kez 2. yöntemde karar kılındı. Fransa, Almanya ve İsviçre medeni yasaları incelendi. Anlaşılması en kolay, en pratik ve en yeni olan İsviçre Medeni Yasasının alınması kararlaştırıldı.

Medeni Hukukun kurallarını yasa haline getiren 743 Sayılı Türk Medeni Yasası, İsviçre Medeni Yasasının Fransızca metninden tercüme edilerek, yapılan değişikliklerden sonra 4 Ekim 1926 tarihinde "Mecelle" nin yerine yürürlüğe konulmuştur. Medeni Yasa toplam 937 maddeden oluşmaktadır. Ayrıca 544 maddelik 818 sayılı Borçlar Yasası da konusu itibarı ile Medeni Yasanın bir bölümünü oluşturur.

Medeni Yasanın 1. den 7 ye kadar olan maddelerine başlangıç maddeleri denir. Medeni Yasanın başlangıç maddeleri, bütün Medeni Hukuka hatta özel hukuka uygulanabilen bir takım genel hukuk kurallarından oluşmaktadır. Medeni Yasanın bütün hükümleri, başlangıç maddelerinin gösterdiği ışık altında incelenmektedir.

Türk Medeni Yasasının Bölümleri:

- Kişiler Hukuku
- Aile Hukuku
- Miras Hukuku
- Eşya Hukuku
- Borçlar Hukuku

Bütün bu hukuk dalları, 937 maddelik Medeni Yasa ve 544 maddelik Borçlar Yasası ile düzenlenmiştir.

- Kişiler Hukuku: Medeni Yasanın 1. Bölümünde ve 8-81 maddeleri arasında düzenlenmiştir. "*Hak sahibi olarak gerçek ve tüzel kişiyi, kişiliğinin kazanılmasını, kaybedilmesini, unsurlarını, kişilerin haklardan nasıl yararlanacaklarını, haklarını nasıl kullanacaklarını ve ehliyet konusunu düzenler.*"

? Aile Hukuku; Medeni Yasanın 2. Bölümünde 82-438 maddeleri arasında düzenlenmiştir. *"Nişanlanma, evlenme, boşanma, nafaka, nesep, evlat edinme müesseseleriyle, kişilerin aile içindeki durumlarını düzenler. Aile bağları ile yakın ilişkilerinden dolayı velayet ve vesayet kurumları da aile hukuku için de yer almaktadır."*

? Miras Hukuku: Medeni Yasanın 3. Bölümünde ve 439-617 maddeleri arasında düzenlenmiştir. *"Gerçek kişilerin ölümünden sonra ki parayla ölebilene bütün hak ve yükümlülüklerinin ne olacağını, kimlere ve nasıl geçeceğini düzenler."*

? Eşya Hukuku: Medeni Yasanın 4. Bölümünde ve 618-937 maddeleri arasında düzenlenmiştir. *"Kişilerin taşınır ve taşınmaz eşya üzerinde kurdukları egemenlik ve tasarruf haklarını düzenler."*

? Borçlar Hukuku: Borçlar Hukuku, 8 Mayıs 1926 tarihinde yayımlanarak ve 4 Ekim 1926 tarihinde (Medeni Yasa ile birlikte) yürürlüğe giren 544 maddelik 818 Sayılı Borçlar Yasasıyla düzenlenmiştir. Aynı bir yasayla düzenlenmiş olmasına rağmen konusu itibarıyla Medeni Hukukun bir dalını oluşturur. *"Kişiler arasında doğan çeşitli borç ilişkilerini ve bunlardan doğan alacak haklarını düzenler."*

3. İRDELEME

Halen yürürlükte bulunan Medeni Yasa; sosyal değişimler, gelişen koşullar ve doğan ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak günümüze kadar birçok kez değişikliğe uğramıştır. Ancak Medeni Yasanın dilinin çok eski ve anlaşılmaz

olduğu, bazı maddelerinin toplum beklentilerinin gerisinde kaldığı, toplum ihtiyaçlarına cevap vermediği, değiştirilmelerinin gerektiği söz konusu edilmektedir.

Öte yandan Medeni Yasanın bir çok maddesinin de dil olarak değilse de içerik olarak toplum ihtiyaçlarına cevap veren durumda olduğunu belirtmek gerekir.

Bu yazıda Medeni Yasanın toplum ihtiyaçlarına cevap veren maddeleri değil, tenkit edilen bazı maddeleri, irdelenmeye çalışılmıştır.

3.1. MEDENİ YASA MADDE : 11 (REŞİT OLMAK)

Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olmak için reşit olmak (rüşte ulaşmak) gerekir. Reşit insan, Yasanın aradığı rüşet yaşma erişmiş olan veya bazı olaylar sonucu sanki bu yaşa erişmiş gibi işleme tabi tutulan kişidir. Rüşet yaşı 18 olarak belirlenmiştir. 18 yaşını bitiren kişi reşit ve medeni haklarını kullanmaya ehildir. Anne ve babanın velayetindeyse velayetten, vesayet altındaysa vesayetten, kurtulmuş olur. Bu rüşte normal rüşet denir.

Bazı hallerde bir kimse, henüz 18 yaşını bitirmemiş olmasına rağmen reşit sayılabilir ki buna erken rüşet denir. Erken rüşet iki halde söz konusu olur. Bunlardan biri evlenmeyle erken rüşetleme, diğeri ise kaza-i (yargısal) rüşettir.

Evlenme kişiyi reşit kılar. Evlenme ehliyeti erkek için 17, kadın için 15 yaşının bitirilmesiyle başlar. Ancak mahkeme olağanüstü durumlarda ve

mistir. Dolaysıyla nişanlanmadan doğan borçlar ve haklar hukuken mevcut olduğu halde; söz kesme işleminde hukuken herhangi bir hak ve borç doğmamaktadır. Söz kesmenin de hukuk kuralı haline getirilmesini isteyenler vardır.

Olc yandan nişanlanmanın hukuk kuralı haline getirilmiş olmasını gereksiz görenler yani Aile Hukukunun evlenme ile başlamasını isteyenler de vardır.

3.5. MEDENİ YASA MADDE : 88 (EVLENME)

Evlenme, ayrı cinsten iki kişinin gerçek ve yasal yoldan birleşmesidir.

Erkek 17, kadın 15 yaşını doldurmadıkça evlenemez. Bu yaş sınırları, evlilik için normal rüştü yaşıdır. Bir de olağanüstü evlenme rüştü vardır. Buna göre; olağanüstü durumlar ve çok önemli nedenlerden ötürü mahkeme, 15 yaşını bitirmiş bir erkeğin veya 14 yaşını bitirmiş bir kadının evlenmesine izin verebilir. Buradaki önemli nedeni mahkeme belirleyecektir. Karardan önce; anne, baba veya varsa vasinin dinlenmesi gerekir.

İrdeleme: Olağanüstü evlenme rüştü ile 14-15 yaşlarına indirilmiş evlenme yaşının anne ve baba izni dahi olsa mantıksal ve bilimsel hiçbir açıklaması olmamalıdır. Yani 14 yaşındaki bir kız çocuğu ile 15 yaşındaki bir erkek çocuğunun evlendirilmelerinin nasıl mantıklı bir açıklaması olabilir? Bunlar daha çocuklardır. Kişilikleri oluşmamıştır. İşleri güçleri yoktur. Evlilik sonucu bu kişiler reşit sayılıyor. Evlilikle birlikte diğer hukuki işlemleri yapmalarına izin veriliyor. Çocuk yastaki

bu inamların sağlıklı Lııııı \ ermeleri beklenenle/. I vlenmt, yas MUM mm mulluLı) İİ:->diilmesi gerekir.

3.6. MEDENİ YASA MADDE : 94 (GAİBİN EVLİLİĞİ)

Ölüm tehlikesi içinde gaip (kayıp) olan veya kendisinden uzun zamandan beri haber alınamayan bir kimseye gaip denir. Gaiplik, gerçek kişiliği sona erdiren hallerden biridir. Gaiplik kararını talep üzerine mahkeme verir. Ancak gaiplik kararıyla, gaibin evliliği kendiliğinden sona ermez. Hakkında gaiplik kararı verilen kimsenin kocası veya karısı yeniden evlenmek için mahkemedin, eski evliliğin sona erdirilmesini istemek zorundadır.

İrdeleme Medeni v tikinin 'M Maddesi, iübn c\ (ılığının sona cit-lınlıncıııı .İNUM bu malıkume kararına luülümü?- lıı daipli!.U i'liim ulıı ^CI^JK k1>1ııüı **MIU CıdlıJıJııle Lı>IC. LMıplıU kaiaıllıllı** *ei ilmesi ile o\ **İlık** -.unu ennelıJıı. Boşanma için j>nea m.ılı keme Ln arına neden jıetek dıı\ıhı>or"

3.7. MEDENİ YASA MADDE : 95 (EVLİLİKTE BEKLEME SÜRELERİ)

Bir evliliğin; iptal, boşanma veya ölüm nedenlerinden biriyle son bulmasından itibaren, kadının bir başkasıyla evlenebilmesi için 300 gün geçmelidir. Doğurmakla bu süre biter. Kadının gebe kalması mümkün olmadığı veya boşanma ile ayrılmış olan karı ve koca tekrar birbirleriyle evlenmek istedikleri takdirde, mahkeme bu süreyi kısaltabilir.

3.11. MEDENİ YASA MADDE : 169
(KAM ve KOCA ARASINDAKİ İŞLEMLER)

Mal ortaklığında kadının kocasıyla yapacağı işlemler, ancak sulh hukuk mahkemesinin onayı ile geçerli olur. (Mal ortaklığı: Karı ve kocanın evlenmeden önce veya evlilikleri sırasında yapacakları yazılı bir sözleşmeyle mallarının tamamını veya bir kısmını bir araya getirmelerine denir. Medeni Yasa md: 233).

Evli kadın, kocasının bir borcuna kefil olabilmek veya borcunu üstlenebilmek için sulh hukuk mahkemesinin iznini almak zorundadır.

!U;'.i |i." 'il li ulv.lv.^C ynlı" suC'M W
i.-1 i l.M il. birlikli <ı\ı: V"ıı iillndü
v.r^.'üi Lehlım, koc.sı ile hukuki hu
ifi.'i'ı »ı^L.L.'ı! * ■■ I IUMMUIİ hi'ıçlurıma
kji:l olabilmesi icm mahkciik ı/ıı m.-
ıckiMir. Mı> iLHLic ilc nevin amaılan-
ılıımı anlamuk mıunkıııı dcüıldır
vıahkeme ı/nııııı kaldılmaM jığckıı.

3.12. MEDENİ YASA MADDE : 200
(MİRASIN REDDİ)

Evli kadın bir mirası, ancak kocasının izni ile reddedebilir. Koca, razı olmazsa karı sulh hukuk mahkemesine başvurabilir.

l'ık'ljme hu ınu'duım evlilik \ı ı /ıA
1..M,(ılc 'l'"Mün cinianıı'ı, uMüküi /m
!• Di. I I / Iııı'ı'. İıdıı İıııUİM «CilAir

3.13. MEDENİ YASA MADDE :
253... 258 (EVLAT EDİNME)

Evlad edinme; bir Aile Hukuku anlaşmasıdır. Evlat edinmenin koşulları şunlardır:

- * Evlat edinecek kişinin en az 35 yaşında olması,
- * Evlat edinenin, aldığı evlattan en az 18 yaş büyük olması,
- * Evlat edinenin düzgün (sahih) ne sepli çocuğunun olmaması,
- * Evlat edinilecek kişi temyiz kudretine sahipse, kendi izni,
- * Evlat edinilecek kişi temyiz kudretine sahip değilse, anne ve babasının, eğer küçük vesayet altındaysa vasisinin izin vermesi,
- * Evlat edinilecek kişiyi, kan ve kocanın birlikte istemesi,
- * Evlatlık olarak verilecek kişinin çıkarının olup olmadığına mahkeme tarafından araştırılması. Örneğin: Evlat edinmek isteyen kişi; ahlâksız, dolandırıcı, hırsız, uyuşturucu kullanan ya da yüz kızartıcı suçtan hüküm giymiş vb. olabilir.

Evlad edinme, sulh hukuk mahkemesinin vereceği olumlu karardan sonra, noterden yapılacak resmi senetle kesinlik kazanır. Evlatlık, evlat olarak verildiği ailenin soyadını alır. Evlatlık ilişkisi taraflardan birinin ölümü veya anlaşma ile sona erer.

luL-lcmc Medeni Vas p.(la 4!) el in c< kıt
edinme \,sı. l'jyo \ ılımla \anılan ılı !!■-
fikhk ilc 35 \diına mtınımıştı Vııık
hu \ıif sinıpnın da cok vııkse!. **okınıu**
oik- suulım.k.ıaiıı C, ınkıı mınımu/ıııı
;dı-jinif tıbbı olanakları ilc kan \L
kocanıı (ocukııı sdhı>ı olup ol;ıııa> ı-

» Çocukları için yasal miras hakkının $\frac{3}{4}$ 'ü yani (%75),

- Anne ve babası için yasal miras hakkının $\frac{1}{2}$ ' si yani (% 50) ,
- Erkek ve kız kardeşleri için yasal miras hakkının $\frac{1}{4}$ ' ü (%25) ,
- Sağ kalan eş için (kan veya koca), yasal mirasçılarla birleşmesi halinde mülkiyet hakkı olan miktarın tamamı, kendisinden başka mirasçı bulunmadığı takdirde, miras hakkının yansıdır.

Ancak kamu yaranna yapılan hibelerde (bağışlarda), verilen nafaka varsa, bu nafaka miktarından az olmamak kaydıyla mahfuz hisse, yukarıda belirtilen miktarların $\frac{1}{3}$ ' ü kadardır.

İrdi-k-ıv- Mu.ıs... m.ihli/ hisv: ol.ml.ı- iliml Mik.ıck otüüü. el^ijit) I ilunilüi- ni» iK.-iekti.ui .".iMUKilmakKuiir (> cuklar. vıjı kulan c-? .mik- baba w k,M- ıleslcun »dceckkı üuvenee altın.ı a- İmiKili \idik ol.inl.un uıktek olmadı sonucu. mir.is hn\ık<iinu ^UJİLİİULİ >apııı la^iıııflaıJan ıul.tı olumı- deü sonüü. üüüü.iv,-ıl,ui ılc numen kışık-ı .iM^nukı hntcikmı piohluink'im \,!>,m- İKİMİİİ (ıia'a \b.) \ol .ı^m.ıkl.ıJır. Otc \:uuıan kamu kurum!.ıuu.ı v.ıpılan haüskud.ı mahfil/ hi^o pianını' m,'i<-¹ lın or:ın;na tluvurnlıK-sınun ek hukuka u\üüü \o adil olduğı M.NİCİCİKV

3.18. MEDENİ YASA MADDE : 486 (SÖZLÜ OLARAK VASIYET)

Savaş, hastalık, ölüm tehlikesi hali vb. durumlarda vasiyetçi resmi veya kendi el yazısı ile vasiyetname düzenleyemezse, vasiyetini sözlü olarak yapabilir. Vasiyetçi son arzulanm iki tanığa yazdır.

İrdeleme: Sözlü vasiyetin, 1926 Yılı Yasanın kaba! edii.d<Kİ 1926 yıllan koşullarında gerekli görülmüş olabilir, ancak 2000' h yıllarda bu müddetlin gerekli oidujh-rm sö;jwı?acU üimLim değildir.

3.19. MEDENİ YASA MADDE : 526 (GAİBİN MİRASI)

Gaibin mirası, ölümden olduğu gibi mirasçılara hemen geçmez. Miras, mirasçılara teminat karşılığı teslim edilir. Ölüm tehlikesi içinde kaybolma halinde 5 yıl, kendisinden uzun zaman haber alınmaması halinde ise 15 yıl geçtikten sonra mirasçılar, mirası kesin olarak kazanırlar.

İrdeleme: Mirası kesin olarak kıvanmak için konulan 5 ve 15 yıllık süreler günümü/ teknolojik koşulları da uzun sürelerdir. Bu sürelerin kısaltılması gerekir.

3.20. MEDENİ YASA MADDE : 618 (MÜLKİYET HAKKI)

Mülkiyet, sahip olmak demektir. Mülkiyet hakkı; "hakkın sahibine, hakkın konusu olan eşya üzerinde, hukuk düzeninin çizdiği sınırlar içinde dilediği gibi tasarruf etme yetkisi veren haktır. " Mülkiyet hakkı, hukuk düzeninin çizdiği sınırlar içinde, en geniş nitelikte bir aynî haktır. Malikin malı; fiilen kullanması, semerelerini toplaması, değiştirmesi, terk etmesi, yok etmesi gibi fiili yetkilerle; malı başkalarına devretme, bağışlama ya da mal üzerinde başkalarına aynî ve kişisel haklar sağlama gibi hukukî yetkileri içine alır. Örneğin: Malik evini dilediği gibi kullanır, isterse bizzat oturur, isterse

kiraya verir, isterse depo olarak kullanır, isterse boş bırakır.

irdeleme Kimi görüşe göre mülkiyet hakkı, kamuJuşlirma da dahil olmak {■/ere hiçbir şekilde kısıtlanmamahdır.

Ciğer bir görüşe göre de toprak, sahibi İsrafından belli bir süre içinde verimli olarak kullanılmıyorsa, işletilmiyorsa, kendisinden alınmalı, üretim yapacak çiftçilere verilmelidir.

3.21. MEDENİ YASA MADDE : 623 (MÜŞTEREK MÜLKİYET)

Bir şey üzerinde birden fazla kişi, her biri kendi payına ait olmak üzere malik olup ta, o şeyin fiilen taksim edilmemiş şekline müşterek mülkiyet denir. Müşterek mülkiyette pay oranları mülkiyetin esasını oluşturur. Paydaşların mal üzerindeki pay oranları bellidir. Ancak fiilen taksim edilip bireysel mülkiyet haline dönüştürülmemiştir.

İrdeleme: Özellikle paylı taşınmazların ayırma (ifraz), birleştirme (tevhit), cins değişikliği vb. işlemlerinin yapılması için tüm paydaşların iznine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu durum aşağıda Tablo 1. vb. örnekler için uygun karşılanabilir, ancak Tablo 2. vb. örnekler için uygun olduğunu söylemek mümkün değildir. Çünkü Tablo 2. de 1/100 payı olan Ahmet oğlu Avni BAŞAR istemediği takdirde, diğer müştereklerin tamamı istese bile yukarıdaki işlemlerden hiçbiri, idare yoldan yapılamamaktadır.

Tablo 1.

Ali KANCA	Veli oğlu	4/24
Veysel DAĞ	Murat oğlu	5/24
Selim EMRE	Hamit oğlu	4/24
Muslu KOÇ	Eray oğlu	5/24
Tanju Öz	Nazım oğlu	3/24
Fatih İNCİ	Hayri oğlu	3/24

Tablo 2.

Can MAYA	Selim oğlu	40/100
Veli KAN	Uğur oğlu	25/100
Ömer KARA	Aziz oğlu	25/100
Murat KUŞ	Fadıl oğlu	10/100
Avni BAŞAR	Ahmet oğlu	1/100

DıKLıL s -KILI Jıf.-ı hıı ,okLı ise rm-
ıl.inl ,rm b.ih.ı ,uh ı!.- l.ir.ııılm.ısk'ı , ,},
dimim Mc.lcmı ". .is.mır. 1:~2. |S; vc
1^1. iii.ıddeleınıd<:!.ı " vlc>ıı<ı içini k.-
C.ıdı K.ıı l.-OCJl1IH :ıllc .ıciıııı Mş.ir.
Mle hııhüııı knc.ı ıciıı^ıl cdLı " hıı-
kıııılcunc ii.ı\ııııj>ı SMııııı.ıkuıııı
\\H.«İK neden' ili A / \ (\ ı Jı ,...»
lu" \eime " Mı / . ' / \ f ' |,ş, , ,< / , / ■ \ı / ııııj nie
ıııııı " ı

3.22. MEDENİ YASA MADDE : 624 (MÜŞTEREK MÜLKİYETTE MALİN İDARESİ)

Müşterek mülkiyette, paydaşlar malı birlikte idare ederler. Ancak önemli tasarruflar, mülkün yarısından fazlasına malik ve sayı itibarıyla çoğunluğu oluşturan paydaşların kararıyla yapılabilir. Yasa; burada hem pay, hem de paydaş çoğunluğunu aramaktadır. Örneğin: Müşterek mülkiyete konu malı kiraya

3.25. MEDENİ YASA MADDE : 812...822 (İPOTEKLİ BORÇ ve İRAT SENEDİ)

İpotekli borç senedi, taşınmaz rehini ile temin olunmuş kişisel bir alacaktır. İrat senedi, bir taşınmaz üzerine taşınmaz yükümlülüğü olarak tesis olunan bir alacaktır.

İpotekli borç senedi, taşınmaz rehini ile temin olunmuş kişisel bir alacaktır. İrat senedi, bir taşınmaz üzerine taşınmaz yükümlülüğü olarak tesis olunan bir alacaktır.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu toplumun bireyleri olarak; madem ki hukuk kuralları bize hitap ediyor, bu kuralların doğruluğunu, yanlışlığını, uygulanış biçimini tartışmak, gerektiğinde eleştirmek ve ideal hale getirmek de bizlere düşmektedir. Çünkü toplum ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılayan hukuka, ideal hukuk denilebilir. Teknolojik gelişmelerin hızla devam ettiği günümüzde; toplumun ihtiyaçları, gelenekleri, örf ve adetleri bu gelişmelerden etkilenmektedir. O halde bu gelişmelere paralel olarak hukuk sistemi değişmeli, günceliğini ve ideal olma özelliğini koruyabilmelidir. Çağdaş bir hukuk sistemi çağdaş bir toplumun aynasıdır. Çağdaş bir toplumun uygarlığını kanıtlaması, ancak hukuk sisteminin çağdaşlığı ile mümkündür.

Bu çerçevede de Medeni Yasa yürürlüğe konulduğu 1926'lı yıllar için çağdaş ve ideal bir yasa olarak kabul edilebilir. Ancak aradan geçen 70 yılda toplumda büyük sosyal değişimler ve teknolojik gelişmeler olmuş, koşullar değişmiştir. Örneğin: 1926'lı yıllarda ihtiyaç duyulmadığı için Medeni Yasa içinde yer almayan kat mülkiyeti hakkı ve kat irtifakı hakkı 1966 yılında, devre mülk hakkı ise 1985 yılında Kat Mülkiyeti Yasasına maddeler ilave edilmek suretiyle ayrı bir yasa ile düzenlenmişlerdir.

Öte yandan Medeni Yasanın birçok maddesinin isabetli olduğu, halen kabul gördüğünün altını çizmek gerekir. Ancak Medeni Yasanın tüm maddelerinin, günümüz Türkiye'sinde toplum ihtiyaçlarına tam anlamıyla cevap verdiğini söylemek mümkün değildir. Çünkü;

* Medeni Yasa şekil ve içerik olarak eskimiştir.

* Bazı maddeler toplum ve teknolojik gelişmelerin gerisinde kalmıştır.

* Konular ve maddeler arasında uyumsuzluk ve kopukluk vardır.

* Kadınlar aleyhine maddeler içermektedir.

* Dili eskidir. Günümüzde Medeni Yasanın herhangi bir maddesini gerçek anlamda okuyup anlayan kişi oldukça azdır. Örneğin: Medeni Yasanın 5. Maddesi "*Akitlerin inikadına ve hükümlerine ve sukutu sebeplerine taalluk edip borçlar kısmında beyan olunan umumî kaideler, Medeni Hukukun diğer kısımlarında dahi caridir*" Medeni Yasanın 9. Maddesi "*medeni hakları kullanmağa salahiyyetar olan kimse iktisaba da iltizama da ehildir.*" şeklindedir. Medeni Yasanın birçok maddesinin dili bu şekildedir. (Bu yazıda